

ÉRETTSÉGI VIZSGA • 2018. október 19.

SZOCIÁLIS ISMERETEK

KÖZÉPSZINTŰ ÍRÁSBELI VIZSGA

2018. október 19. 8:00

Időtartam: 120 perc

Pótlapok száma	
Tisztázati	
Piszkozati	

EMBERI ERŐFORRÁSOK MINISZTERIUMA

Fontos tudnivalók

A munka megkezdése előtt az átvett feladatlapon tüntesse fel a nevét!

Törekedjen a pontos, egyértelmű, szakszerű válaszra, a dolgozat olvasható és áttekinthető formájára!

Ügyeljen a helyesírásra!

Tévedés esetén helyes megoldásnak csak egyértelmű javítás fogadható el.

A javítási-értékelési útmutatótól eltérő, de tartalmában azonos, egyéb helyes megoldás is elfogadható a négyszögben található ponthatáron belül a csillaggal (*) jelölt kérdéseknél.

Kék vagy fekete tollal dolgozzon!

Sok sikert kívánunk!

1. A megadott válaszlehetőségek közül karikázza be a helyes megoldás betűjelét!

2	
---	--

Mi jellemző a lelki folyamatokra?

- a) Önmagukban léteznek.
- b) Mindig tudatosak.
- c) A lelki jelenségek statikusak.
- d) A lelki jelenségek életjelenségek.

Mi a jellemző a hangulatra mint érzelmi állapotra?

- a.) Nagyon intenzív és tartós.
- b.) Kevésbé intenzív és tartós.
- c.) Nagyon intenzív és rövid ideig tartó.
- d.) Kevésbé intenzív és rövid ideig tartó.

2. A megadott válaszlehetőségek közül karikázza be a helytelen megoldás betűjelét!

2	
---	--

A magyar jóléti rendszerhez tartozik:

- a.) a nyugdíjellátás.
- b.) az egészségügyi ellátórendszer.
- c.) az oktatási rendszer.
- d.) a vallásszabadság.

A társadalom háromdimenziós szerkezetelméletének részei Bourdieu szerint a:

- a.) pénztőke.
- b.) piaci tőke.
- c.) szociális tőke.
- d.) kulturális tőke.

3. Egészítse ki az alábbi szöveget a megadott szakszavakkal!

5	
---	--

Beillesztendő szakkifejezések:

- serdülőkor
- fejlődési ütem
- biológiai érés
- lelki sérülés
- rögzülés

A személyiség harmonikus fejlődéséhez a mellett elengedhetetlen a környezet segítése. Az életkori szakaszokhoz viszonyítva – az egyén szintjére lebontva – eltérő figyelhető meg: felgyorsulás, lelassulás, visszamaradás, stb.

A felgyorsult fejlődést akcelerációnak nevezzük. Ez a folyamat, amely a idején indul el, a koegzisztencia törvénye alapján nem azonos mértékben érinti az egyes pszichés funkciókat.

Komolyabb, ingerszegény környezet vagy túlingerlés hatására a gyermek fejlődése visszamarad, esetleg leáll az életkori szakasz szempontjából.

4. Írja be a táblázatba a pubertáskorig terjedő életkori szakaszok megnevezését!

6	
----------	--

Életkori szakaszok	Életkori átlagok
	megszületéstől 6 hétig
	3 – 6 éves korig
	6 hetes kortól 1 éves korig
	1 – 3 éves korig
	magzati kor
	6 – 10 éves korig

5. Fejezze be a mondatot! Válaszát írja a kipontozott vonalra!

3	
----------	--

- Azt a jelenséget, amely során az egyén vagy a család társadalmi helyzete megváltozik, társadalmi nevezzük.
- Azt a jelenséget, amely eredményeképpen valakinek a társadalmi helyzete a szüleihez képest megváltozik, nevezzük.
- Azt a jelenséget, amely során valaki foglalkozási életpályája folyamán lép át másik társadalmi helyzetbe, nevezzük.

6. Mi a jóléti pluralizmus? Írja be a hiányzó szakszavakat a megfelelő helyre!

3	
---	--

informális szektor voluntáris piaci

A jóléti pluralizmus az állami, a (forprofit), a (önkéntes, nonprofit) valamint az (család, szomszéd, barát) közötti szociálpolitikai munkamegosztás, együttműködés.

7. *Melyek a szegénység által különösen fenyegetett rétegek a mai Magyarországon? Soroljon fel öt csoportot!

5	
---	--

.....
.....
.....
.....
.....

8. *Nevezzen meg négy egyenlőtlenségi típust!

4	
---	--

.....
.....
.....
.....

9. * Határozza meg a támogatások megítélése két formájának lényegét!

4	
---	--

- Normatív ellátás:

.....

- Diszkrecionalitás:

.....

10.*Írja le, mi a különbség a jogi és az erkölcsi magatartás szabályai között!

Írjon hozzá egy-egy konkrét példát!

4	
---	--

Jog:.....

.....

Pl.:.....

Erkölc:.....

.....

Pl.:.....

11. Húzza alá a felsorolásból a jog által szabályozott területeket!

3	
---	--

- iskolai házirend
- munkaszerződés
- párválasztáshoz kötődő viselkedési normák
- hivatalos iratok elrendezése
- temetési szertartás
- szeretőt tartó házas férfi

12. A táblázatban jelölje a megfelelő helyen, hogy az állítások igazak vagy hamisak!

Írjon I betűt az igaz, H betűt a hamis állítások mellé!

8	
---	--

Állítás	Igaz/Hamis
A kamaszkor (serdülőkor/pubertáskor/tinédzserkor) 10-14 éves kortól 18 éves korig terjedő életszakasz, átmenet a gyermek- és a felnőttkor között.	
Serdülőkorban kialakul az egyén saját személyisége – beszédmódja, fizikai kinézete.	
A kamasz hangulata egyik percről a másikra változik.	
A testi és közvetve a lelki átalakulást előidéző hormonális változások a serdülőkor kezdeteként megjelölt 13-14 éves kor előtt nem kezdődnek el.	
A testi változások kamaszkorban mindig hoznak magukkal lelki változásokat is.	
Serdülőkorban az, hogy a többiekre hasonlítunk nézeteinkben, öltözködésünkben, szokásainkban, viselkedésünkben fontosabb, mint a szülők, a felnőttek véleménye.	
A serdülő éleslátással figyeli a környezetét és kritizálja azt.	
A korai serdülőkor jellemzője az identitás kialakulása.	

13. *Soroljon fel a családsegítő szolgálat által nyújtott szolgáltatások közül négyet!

4	
---	--

.....
.....
.....
.....

14. * Milyen követelmények állnak fenn a fogyatékkal élők foglalkoztatásával, munkavégzésével kapcsolatban? Írjon négy szempontot!

4	
---	--

.....
.....
.....
.....

15. Párosítsa össze az alábbi fogalmakat a megfelelő meghatározásokkal!
Írja a meghatározás betűjelét a fogalom mellé!

4	
---	--

társadalmi viszonyok:
társadalmi csoport:
társadalompolitika:
társadalmi struktúra:

- A.) A társadalmi viszonyok újratermelését és a társadalmi struktúra alakulását befolyásolni kívánó tényező.
- B.) A társadalomban élő egyének és családok nagy egységekben történő elrendeződése.
- C.) Egy vagy több hasonló ismertetőjellel rendelkező nagyobb létszámú együttes.
- D.) Az emberi társadalmat alkotó egyének, családok között együttes cselekvéseik során – többé-kevésbé állandó – viszonyok alakulnak ki.

16. *Soroljon fel a tudományos megfigyelés jellemzőiből ötöt!

5	
---	--

.....
.....
.....
.....
.....

**17. *Ismeresse a korai anya-gyermek kapcsolat jelentőségét!
Soroljon fel öt jellemző tényezőt!**

5	
---	--

.....
.....
.....
.....
.....

18. * Fogalmazza meg a nagycsalád lényegét!

2	
---	--

.....
.....

19. *Soroljon fel a nappali melegedő szolgáltatásai közül ötöt!

5	
---	--

.....
.....
.....
.....
.....

22. *Soroljon fel négy olyan eljárást, amelyekkel megelőzhetőek az időskori balesetek!

4	
---	--

.....

.....

.....

.....

23. *Határozza meg a szűrővizsgálatok célját! Egészítse ki a hiányos mondatokat!

3	
---	--

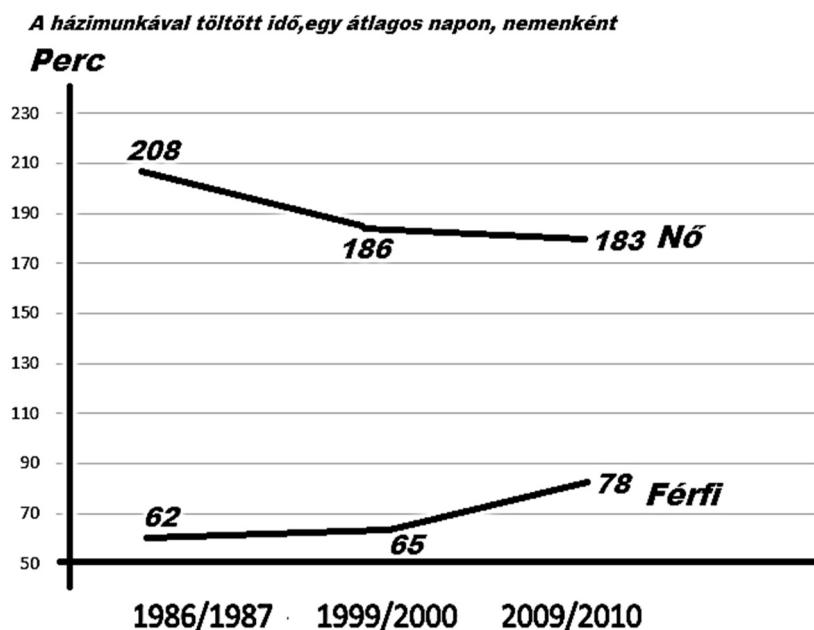
A szűrővizsgálatok célja a és az egyén életminőségének, illetve a rejtett betegségek, az egyes betegségeket megelőző kórállapotok, valamint az arra hajlamosító kockázati tényezők – lehetőleg panaszmentes – szakaszban történő aktív felkutatásával és felismerésével.

24. *Értelmezze az időmérleg-kutatás házimunkára vonatkozó táblázatát!

Írjon négy megállapítást, amelyben térjen ki a témáról tanultakra!

4	
---	--

a 15-74 éves korú lakossági körében

Forrás: KSH <http://www.origo.hu/gazdasag/20160927-elkeszult-a-ksh-idomerlege.html>

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

a feladat sorszám	pontszám			
	maximális	elért	maximális	elért
1.	2		100	
2.	2			
3.	5			
4.	6			
5.	3			
6.	3			
7.	5			
8.	4			
9.	4			
10.	4			
11.	3			
12.	8			
13.	4			
14.	4			
15.	4			
16.	5			
17.	5			
18.	2			
19.	5			
20.	6			
21.	5			
22.	4			
23.	3			
24.	4			
Az írásbeli vizsgarész pontszáma			100	

dátum

javító tanár

Feladatlap	pontszáma egész számra kerekítve	
	elért	programba beírt

dátum

dátum

javító tanár

jegyző